

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:

Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Állami költségvetésünkhöz.

Makó, okt. 16.

A bennfentesek, kiknek alkalmuk nyílt a kulcs lyukon bepillantani, előre hirdették, hogy mily örvendetes bámulatba ejti az országot az 1912. évre megmunkált állami költségvetés.

A bámulat meg van, mely fogva tartja a lelkeket. Az immár közel két milliárdos költségvetés zseniális számcsoportozataiban valóban sok meglepetést találunk, de mennyivel több az, amit teljes joggal vártunk, de nincs benne.

Két milliárd, két milliárd még kimondani is rettenetes ily kis, szárnyszeggett, elnyomított, kizsárolt országtól és erre a végén még azt is mondani: ime teherviselő képessége nincs megterhelve, nincs kimerítve, igazán több a férfias bátorságnál.

Ugyan hol van állam a földön, melyben aránylag nagyobb teher nehezdednek polgáira, mely irtózatossal teherviseléssel szemben mégis fejlődésének életerei meg vannak bénítva, kulturális, szociális, gazdasági érdekei békóba szorítva, hol még a nemzeti fájdalom kipréselt siralmas zokszót is bűnpérral sújtják, üldözésbe veszik!? Már szólni, jajgatni sem szabad, csak mosolygó arccal fizetni és némán tűrni.

Ha ez a közel két milliárd mind tisztán nemzeti célokra, elmaradt nemzeti igényeink kialakítására, fejlesztésére fordíthatnák, még akkor is terhes áldozatként nyomná a már teljesen elszegényedett nemzet vállait; de többszörösen lesújtó, midőn abból a nemzeti érdekek kielégítésére csak morzsák jutnak. Szervezünk belőle 500 új tanítói állást. Igaz, hogy ez is jobb a semminél, de hát ez kielégíti-e a tátony szükségét? Hány Dunaharaszti község marad még ezután és hány ezer gyerek reked ki az iskolából tanító és iskola hiányában?

De ha szétnézünk, minden téren mennyi az orvosolni, fejleszteni való, melyet a társadalom az állam helyett eszközölni már nem képes?

Ha csak felületesen átfutunk is az előzetesen annyira magasztalt, az előterjesztéskor az ugynevezett nemzeti munkapárt által kötelességszerűleg megtapsolt költségvetésen, elszorul a lelkünk, látva, hogy nemzeti irányu fejlődésünk céljaira mily szerény magvacskák vannak benne itt-ott elszórva!

Igen, elszorul a lelkünk, midőn tudjuk, hogy a nekünk csakugyan felesleges Dreadnoughtok árából mennyi sebünk, mennyi fájdalmunk meggyógyulna.

Nálunk minden nemzeti érdek szenvedhet, elnyomható, csak az a fő, hogy a katonai moloch nyerjen, de azonnal, ha utolsó falatunkat kell is oda adni, kielégítést.

A költségvetés káprázatos számcsoportjai a szakszerű tárgyaláskor majd saját értékükre le lesznek szállítva.

Majd kiderül, hogy nem csak négy millió a katonai követelések emelkedése. Az érdemi tárgyalás sok más kiderít, most csak arra vessünk egy pillantást, hogyan alakul a rémköltség fedezete, miből akarja a kormány az ország teherviselési képességét, mely még többet is elbir, igazolni. Jegyezzük meg jól, hogy az a könnyedén oda dobott „még többet is elbirna“ frázis: figyelmeltetés, utmutató a jövőre.

A fogyasztási adóbevételben 20 millió többletre számít a kincstárnak zsenialitása.

Talán bizony csakugyan új választás lesz, hogy oly szép jövővel számíthat a pálinkából? Csakugyan nincsen olyan rossz, melynek jó oldala is ne lenne. Igyál hát nemzet sokat, többet mint tavaly, akkor úgy látod hazádat, amint kéne lennie.

A másik 20 millió többlet kikerül a dohány felemelt árából. Ezt is csak kibírja, különösen a szegényebb néposztály, mely sokszor inkább nem eszik csak rágyujt-hasson, főképp ha előbb bepálinkázott. A még mutakozó hiányt kiadja a felemelt vasúti tarifa. Hiszen akinek utaznia kell, kénytelen a felemelt vasúti díjakat is megadni s ha termékeit s egyéb feleslegét maga nem bírja elfogyasztani, avagy annak árát egyéb szükségletének fedezésére kell fordítania, kénytelen a megdrágult szállítási költséget is megfizetni, ami nem csekély árkülönbözetet okoz neki, ami a hus és egyéb éhínség enyhítésére csakugyan nem a leghatásosabb intézkedés.

De mind ezen többlet bevétel, melylyel a másfélmilliárdnál több kiadás fedezete tervezve van, a nemzet, különösen a szegényebb néposztály elnyomítását, a mainál is nehezebb megélhetését, elszegényítést fogja eredményezni.

Nem kell ehhez nagy zsenialitás. Ily módon a költségvetést 3-4 milliárdra is fel lehet emelni így találhatunk mindig fedezetet, és mindig hozzá tehetjük, hogy a teherviselési képesség meg van, minden rázkódtatás nélkül még többet is elbirunk és ha másképp nem megy, majd segít egy kis hitel, ha lesz.

És mind ez miért van? A szeretlen katonai követelések kielégítése okából, melyre egyetlen vigasztalásunk van, melyet állítólag a pénzügyminiszter pattantott ki, mondván: Ugy gazdasági, mint pénzügyi szempontból nekünk hasznos a közös hadsereg, mert van egy tekintélyes hadseregünk, anélkül, hogy annak összköltségét egyedül magunk fizetnénk. Hát ez is valami, amit a mi bölcsesség-

günk eddig nem tudott kisütni. Hála neked Ausztria a te kegyes-ségedért, hogy az összköltséget eddig is nyakunkba nem zudítottad: most nekünk ugyan nincs semmi szükségünk olyan tekintélyes hadseregre, melyből a nemzeti szellem, jelleg szóval minden ami nemzeti, teljesen hiányzik, de sőt... és mégis mily könnyen megeshetik, hogy a falra festett ördög megjelenhetik. Ebből sok egyebet is megtudhatunk. Megtudhatjuk, ha egy kicsit gondolkozunk, hogy milyen hasznos, áldásos reánk nézve a közös bank, közös vámterület és minden közösség és hogy milyen szerencsétlenség érne minket ha a közösség megszűnnék??? Oh oh!!!

y-s.

Politika.

A békekísérletek eredményei.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, okt. 16.

Egy bécsi forrás közli azokat a békefelfüggesztéseket, melyeket a Berzeviczy által folytatott „eszmecserék“ alatt a parlament egyes pártjai megállapítottak.

E szerint a magyar kormány és az ellenzéki pártok békefelfüggesztési követelések:

1. A magyar kormány feltételei: 1. A véderőjavaslatok megszavazása anélkül, hogy a javaslatokat a napirendről levénnék.

2. Egyes részletek esetleges módosítása a részletes tárgyalás folyamán.

3. A kilences bizottság programjának megvalósítása.

4. A véderőjavaslatnak a választóreformtól való teljes kúionválasztása.

A Kossuth-párt feltételei, amelyhez a Károlyi-csoport és Andrássy Gyula gróf is hozzájárultak, a következők:

1. A hadsereg fejlesztése nemzeti irányban a zászló-, címer- és jelvény kérdés rendezése által.

2. A véderőreformról folytatott vitának felfüggesztése mind eme kérdések elintézéséig.

3. A költségvetésnek nyomban való tárgyalása.

Ebből látszik, hogy a kormány álláspontja csak kevésbé tér el Kossuth-pártjának álláspontjától.

A Justh-párt feltételei ezek: 1. véderőreform költségeinek leszállítása és a hadsereg fejlesztése nemzeti irányban, legalább oly mértékben, mint a 9-es bizottság megállapította.

2. Általános, titkos választói jog megalkotása és a választókertületek beosztása.

3. Junktim a véderőtörvényjavaslatok és az általános, egyenlő, titkos választói jog között.

Ha nem lesz béke, akkor — mondja a bécsi forrás — a király a kormány előterjesztése alapján határoz.

Justh Gyula a politikai harcokról.

A nagyszalontai népgyűlés.

— Express tudósítás. —

Budapest, okt. 16.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, vasárnap délután a nagyszalontai függetlenségi és 48-as párt népgyűlésén vett részt, amelyet a nagyszalontai függetlenségi és 48-as párt a szociáldemokrata párttal karöltve rendezett az új függetlenségi népkör megnyitása alkalmával, a katonai javaslatok ellen és az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett. A nagyszalontaiak Justh Gyulát oly lelkes és impozáns fogadtatásban részesítették, amely eddigi diadalútjában is páratlanul áll. Részt vettek az gyűlésen Barcsay Andor, Egry Béla, Eitner Zsigmond, Justh János és Kun Béla országgyűlési képviselők, a szociáldemokrata-párt részéről annak elnöke Garbay Sándor és Szende Pál a Választó jog Országos Szövetségének kiküldöttje. Szombaton délután 3 órakor érkezett Justh Gyula Nagyszalontára Barcsay Andor és Kun Béla országgyűlési képviselők társaságában. Az érkezőket a pályaudvaron hatalmas tömeg várta. Dörgő éljenzés tört ki, mikor Justh Gyulát a perronon megpillantották. Balogh Mihály országgyűlési képviselő üdvözölte Justh Gyulát, majd Szathmáry Sándor, a függetlenségi népkör elnöke köszöntötte hosszabb beszédben, mire Justh Gyula nagy éljenzéssel fogadott választ mondott. Hosszu kocsisor kísérte a vendégeket. A menet élén 120 tagu banderium haladt.

A munkásság erre a napra munkaszünetet rendezett, hogy Justh Gyula fogadtatásánál teljes számban jelen lehessen.

Régel 10 órakor tartották meg vasárnap a népgyűlést a Kossuth-szobor előtti óriási térségen, amelyen 6000-nél több ember vett részt. Megjelent a gyűlésen Lázár Zoárd volt orsz. képviselő is. A vidékről rendkívül sok, nagyszámú küldöttség vett részt.

Justh Gyulát szünni nem akaró éljenzés fogadta, mikor szólásra állt fel:

— Hálás szívvel, lelkem egész melegével köszönöm Önöknek azt a lelkes fogadtatást — mondotta

— amelyben részesíteni — nem minket, hanem azokat a magasabb osztályú elveket szivesek voltak, melyeknek szolgálatában voltunk, vagyunk és leszünk. (Eljenzés.) Ez a nagy lelkesedés, a közvéleménynek ez az igazi megnyilvánulása, amit itt bárki láthat, mutatja, hogy ebben az országban anélkül, hogy áttérnénk a kultúra fejlesztésére, anélkül hogy a népjogokat kiterjesztjük, anélkül, hogy létrehozunk az általános, egyenlő és titkos választói jogot, anélkül, hogy végét szakítanók a reakcionárius törekvéseknek, anélkül, hogy beleplántálnók a demokratikus eszméket az országba, tovább haladni nem lehet, ezektől elérni soha többé nem lehet. (Szűnni nem akaró éljenzés és taps.) Mikor látom ezt a nagy lelkesedést, hogy a közvélemény mily nagy erővel csatlakozik küzdelmünkhez és teljes erejével, lelkiével egész melegséggel támogat bennünket, győzelmünk biztosnak látszik. (Zajos éljenzés.) Két nagy tábor áll egymással szemben. Az egyik a reakció tábor, a másik a demokrácié. Szégyen, gyalázat lenne, ha ebben az országban a reakció győzedelmeskedne. A közszabadságokat előre vinni a reakció jelszavával és a reakció uraival mellett lehetetlen. (Hosszantartó zajos éljenzés. Előre vinni ezt az országot kulturában, jólétben, boldogságban csak a demokrácia mellett lehet. (Hosszas és zajos éljenzés.)

Ezt a nagy élet-halál harcot mi végzetig, kitartóan fogjuk folytatni, mindaddig, míg a nagy eszmék, melyek mellett kardot rántottunk, győzelmet nem aratnak. (Zajos éljenzés és taps.)

Ezután orvosi tanácsára hivatkozva, hogy egyelőre kimélni kell magát, átadta a szót a többi szónokoknak.

Percekig tartó ováció és hatalmas, szűnni nem akaró éljenzés tört ki ismét és hosszú idő múlva juthatott csak szóhoz **Barcsay Andor** országgyűlési képviselő.

Azután beszéltek megint: **Bocsikay Andor**, **Garbay Sándor**, **Szende Pál**.

Vasárnap délután avatták fel Nagyszalonán a függetlenségi népkört. **Eitner Zsigmond** orsz. képviselő nagyhatású beszédet mondott, melyben a függetlenségi szervezkedés fontosságát hangsúlyozta. — Utána **Kun Béla** szavalt el alkalmi költeményét. Végül **Szathmáry Sándor**, az új népkör elnöke tartott hatóságos beszédet.

Justh Gyula este visszaérkezett Budapestre.

Rémitő

sok pénzt adnak hölgyeink szövetre, holott, ha ruhákat szakembernél csináltatják, a fele fazon díjat megtakaríthatják a szöveten. Tegyen kísérletet **Katona András** női-szabónál, aki most jött haza Budapestről, ahol a

legmodernebb szabászatot és a legjobb izlést sajátította el.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőző, hogy kevés szövetből a legdivatosabban és legolcsóbban készíthetünk speciálisokat.

Magamat a n. b. hölgyközönség pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel:

Katona András

Makó, (Stentzky-ház.)

Varró- és tanuló leányok felvételnek

Csak egy virágszálat.

Leirt a miniszterelnök.

Makó, okt. 16.

A törvényhatóságokhoz, ezek között Makó városához is felhívást intézett a miniszterelnök a szegénysorsu tüdőbetegek érdekében.

A körrendelet felhívja a polgármestert, hogy a József kir. herceg Szanatórium Egyesületnek „Csak egy virágszálat” jelige alatt ismeretes halottak napi gyűjtését támogassa. A körrendelet a többiek között a következőképp szól:

— A József kir. herceg Szanatórium egyesület halálát telten tapasztalta, hogy a múlt évi „virágszálat-gyűjtés” igen szép eredményt és elsősorban a hatóságok és hatósági közegek odaadó közreműködésének köszönhetően, éppen azért azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy népmentő vállalkozásának sikere érdekében a szegénysorsu tüdőbetegek ügyét — ezáltal is a törvényhatóságok támogatásába ajánljam. Minthogy nevezett egyesület a társadalom minden rétegét pusztító tüdővész ellen évek óta folytatott küzdelmével a legnemesebb célokat szolgálja, melyben az egyesület az egész társadalomnak kötelessége a lehetőség szerint támogatni s minthogy a közigazgatási tisztviselőknek a nemes cél támogatása és könyöradománygyűjtés irányítása terén kifejtendő önkéntes fáradozására részéről is nagy súlyt helyezek, ennél fogva felhívom a Polgármester urat, hogy hatósága területén a nevezett egyesület a legmesszebbmenő támogatásban részesítse és a közigazgatási hivatalok vezetőit ily irányban utasítsa.

Az egyesület a közönség körében a tüdővész és az ellene való védekezésről szóló füzetes munkát fog szétosztani. Ennél fogva még arra is felhívja a miniszterelnök az alispánt, intézkedjék az iránt, hogy a hatósági közegek az egyesület gyűjtőveinek körülhordozása alkalmával a tüdővést és az ellene való védekezést ismertető füzetet a közönség közt osszák szét.

Öngyilkos gazdálkodó.

Kiragadva a halál torkából.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 16.

Tegnap este egy idős gazdálkodó akarta magától megdönteni eldobni az életet. Hangsúlyozzuk, hogy megdöntetlenül, mert a szerencsétlen embernek egy jelentéktelen ügye van elintézés alatt a makói kir. járásbírósnál. Ennek kimenetelére annyira izgatta, hogy inkább a halál gondolatával barátkozott meg és szándékát tegnap este végre is hajtotta. Szerencse, hogy idejekorán észrevették és a gyorsan érkezett orvosi segélynek még sikerült a már teljesen elalélt embert az életnek megmenteni.

A szomorú eset különben a következő:

Szilágyi István gazdálkodó a saját keze munkájával, de még inkább szorgalmával egy kis vagyronra tett szert, miből egészen gondtalanul élhetett. Már 60 éves volt, de még soha ügye sem a rendőrségnél, sem a bíróságnál nem akadt. Most a tavasz folyamán azonban valaki egész kicsinyes ügyből kifolyólag följelentette a járásbírósnál.

Az ügy hosszasan húzódott, ami egészen leverte, beteggé tette Szi-

lágyi Istvánt. Már napok óta a buskomorság annyira erőt vett rajta, hogy környezetével ugyszólván nem beszélt semmit. Ez azonban környezetében semmi gyanút nem ébresztett fel, pedig az öreg ember lelkében éppen ekkor érlelődött meg az öngyilkosság gondolata.

Tegnap este, mikor Szilágyiék-nál mindenki lefeküdt, akkor az öreg ember kiosont a szobából és az istállóban egy talicska kötéltre felakasztotta magát. Szilágyinének, ki el nem aludt, feltűnt, hogy férje sokáig marad kint, azért keresésére indult és csakhamar megtalálta az istálló gerendáján felakasztva.

A megrémült asszony nagy lármát csapott, mire összeszaladtak a szomszédok, kik levágták az öreg embert a kötélről és orvosért futottak. Csakhamar megjelent a helyszínen **Hubert Mihály** dr. városi orvos, kinek sikerült az alélt embert életre kelteni. A szerencsétlen ember még ma is olyan beteg, hogy kihallgatni nem lehetett, csak hátrahagyott leveléből lehetett megállapítani öngyilkosságának okát.

Regula nem gyilkolt.

Visszavonta vallomását.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 16.

A mai napnak érdekes, megdöbbentő szenzációja van. Regula Ede-az edelényi háromszoros rablógyilkos visszavonta beismerő vallomását. A nagy feltűnést keltő esetről az alábbiakban számol be tudósítónk:

Körülbeül három héttel ezelőtt adta be a miskolci királyi ügyész a vádiratát a büntetőbíróshoz Regula Ede ellen. Három rendbeli gyilkossággal és rablással vádolja Regulát. Az ügyész negyvenkét oldalon keresztül indokolja a vádját.

Az ügyésznek a vádirata elkészítéséig nem volt több bizonyítéka, mint a vádlott beismerő vallomása és egy miskolci borbélyinas vallomása, aki tud arról, hogy Regula Ede a gazdája üzletében, borotválkozás után lefeküdt a ruháját, amely térdig sáros volt, azután levakart valamit a cipője orráról és lemosott a nyakáról egy körülbelül tízcentiméteres barnás foltot.

A bünvádi perrendtartás azt mondja, hogy a vádlott beismerő vallomása még nem elég az elítéléshez, hanem ehhez még a beismerést támogató egyéb bizonyítékoknak kell járulniuk. Szó sincs róla, a Regula beismerése és az ügyész közvetett bizonyítékai alapján, ha esküdt vagyok, nyugodtan ítélnem el Regulát, mert tudom, hogy a valódi bűnöst ítélnem el.

De mihelyt Regula a vallomását visszavonta, az ügyész által oly gyönyörűen épített fellegvár összeomlik és a közvetlenlül főtárgyalás előtt álló bűnper egyszerre a vizsgálat legkezdetlegesebb stádiumába zuhan vissza. Ettől a kellemetlen szenzációtól félt az ügyész és ez a kellemetlen szenzáció be is következett.

Amint ezelőtt két héttel az ügyész sulyos vádiratát kihirdették. Regula előtt, kijelentette, hogy az ügyész vádirata ellen nem emel kifogást és beleegyezik abba, hogy kifűz-

zék a főtárgyalást. A törvényszék elnöke ki is tűzte a főtárgyalást október huszonegyedikére. Ekkor jött a sláger, amely ezt az igaztalan félelmes ügyet még érdekesebbé tette.

Regula Ede önként megjelent a vizsgálóbíró előtt és ott szenzációs nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy sem Czeizler Henriket, sem Czeizler Henrikét, sem Czeizler Gizelát nem ő ölte meg. A büntárs-edelényi mesteremberek voltak, akik közül kettő a gyilkosságot hajtotta végre, ő pedig és egy edelényi mesterlegény csupán őrt állottak.

Valamennyien egyszerű betöréses lopást akartak csak elkövetni és ő maga is csupán akkor értesült borzalommal a Czeizler megöléséről, amikor a két tettes Czeizlerék korcsmájából kijött. Adtak neki a kihozott pénzből száz koronát, amire Regula otthagya őket az országúton és bement Miskolcra egyedül.

Regulának ezt a vallomását kinos konsternációval fogadták a törvényszéken. Az ügyész ragaszkodott a vádirathoz, a főtárgyalás is ki volt már tűzve, úgy, hogy egyszerűen ráfogták Regulára, hogy nem mond igazat, de megnyugtatták, hogy a főtárgyaláson bizonyíthatja, ha akarja, az ártatlanságát.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Október 17. Kedő Római kath. Hedvig assz. Gör. kath: Október 4. Hierot. — Nap két 6 óra 21 perckor, nyugszik 5 óra 9 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Tulnyomókn száraz idő várható, sok helyütt, főleg keleten éjjeli fagygyal. — Sürgöny-prognózis: Száraz, keleten éjjeli fagy. Déli hőmérséklet: 9-4 fok Celsius.

(Országgyűlés. A képviselőház ülése ma is elejétől végig formásággal s névszerinti szavazásokkal telt el.

(Pécs átírata. Pécs város tanácsa ma aziránt kereste meg Makóváros tanácsát, hogy az ovoidák államosi-társára vonatkozó szerződést néhány napra küldje meg. **Galambos Ignác** dr. polgármester a kérelemnek nyomban eleget tett.

(Az új kereskedelemügyi miniszter. A hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja, hogy kereskedelemügyi miniszterre **Beöthy László** hosszupályi-i választókerület munkapárti képviselőjét, **Tisza István** barajti nevezik ki. **Khuen-Héderváry** tegnap délelőtt másfélórás kihallgatáson volt a király előtt s a kihallgatás eredménye — **Beöthy** minisztersége lett. A képviselőház folyosóján az volt az általános felfogás az új kereskedelmi miniszter felől. **Beöthy** kinevezése egyformán lepte meg mind az ellenzéket, mind a munkapártot, amely eddig ebben a kérdésben teljesen tájékozatlan volt. Az ellenzék a kinevezést nagyon perborroszkálja és erre több oka is van. Az ellenzék úgy látja, hogy ezzel a kinevezéssel visszatért **Tisza Kálmán** rendszere, amikor az üresedésben levő helyeket a szakértelem keresése nélkül, a jóbarátokkal töltötték be s csak arra törekedtek, hogy mindenki megkapja a magáét, de az ország népének semmi se jusson. Ez a

függetlenségi pártok nagy többségének felfogása a kinevezésről s e felfogásnak nyíltan kifejezést is adnak.

)(Jóváhagyott határozat. Makóváros képviselőtestülete, mint ismeretes, megvette a városi székház mellett levő püspökházat. A városnak ezt a határozatát a miniszter is jóváhagyta, miről ma jött le a miniszter értesítése.

)(Alakuló egyház. Az alakulófélben levő nagylaki református egyház e hó 23-án rendkívüli közgyűlést tart, mely alkalommal az állásáról lemondó Török János főgondnok helyett új gondnokot választanak és a jövő évi egyházi adót vetik ki.

)(Tanítóválasztás. A református egyháztanács Nagy Károly elnök-elnök, kir. tanácsos elnöklésével ma ülést tartott, a melyen a Nagy Mária lemondásával megüresedett honvédvárosrészi tanítói állást töltötte be. A meghirdetett tanítói állásra hárman pályáztak, a kik közül, mint a legjobb minősítéssel bírót Szendrey Lajos éledecsanádi tanítót választották meg. A megválasztott tanító a napokban foglalja el állását. A tanítóválasztáson kívül, még több sürgős ügyintézés volt az egyháztanács.

)(Utasítás a kolera elkerülésére. Megemlékeztünk arról, hogy Makóváros tanácsa sürgőnyileg kerekezte meg a belügyminisztert a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott falragaszok és népszerű utmutatás megküldése iránt. A miniszter ma küldötte meg a kért dolgokat, mit a polgármester részint kiragasztatott, részint pedig kiosztatott.

)(Lopás. Az éjjel ismeretlen tettes ellopta Weisz Izsák Kossuth utcai kereskedő házában nyitva felejtett ablakát. A tettest a rendőrség nyomozza.

)(Védekezés a kolera ellen. Makóváros tanácsa ma délelőtt a kolera elleni védekezés tárgyában Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével rendkívüli ülést tartott. A városi tanács Paku Imre dr. városi főorvos javaslatára kimondotta, hogy tekintettel a közleledő kolera járványra, egy mentő-és betegszállító kocsit szerez be és ennek haladéktalan beszerzésére Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsost utasította.

)(Betörés a Koronába. Az éjjel záróra után ismeretlen tettes betört a Korona-szálloda éttermében és onnan abroszokat, evőeszközöket, szivarokat és 16 korona készpénzt lopott el. Az abroszokon és az evőeszközökön a Korona címere van, így az értékesítésnél bárki könnyen felismerheti. A tettest, ki a viszonyokkal nagyon ismerős volt, a rendőrség keresi.

)(Tüzipróba. Izgalmas dráma játszódik le holnap este Makón az „Urúia” színházban. A holnap esti műsor méltó folytatása lesz a vasárnapi előadásoknak, mikor is színülög megtöltötte a közönség a színházat s fokozódó érdeklődéssel nézte végig a pompásabb képeket. A ma esti előadásán még fényesebb műsor kerül bemutatásra. A nagyhatású képek közül kiemeljük az „Elátkozott képek” című pompás bohózatot, melynek humorát nevetés nélkül megállani lehetetlen. A Pali mókát kedvelői is kielégítve távoznak majd a mai pompás előadásról, mert Pali autóbilt vezet, olyan harsogó kacajt fog előidézni, amire Makón még példa nem volt.

)(Letartóztatott leány. A pozsonyi határrendőrség ma arról értesítette

Makóváros rendőrkapitányi hivatalát, hogy letartóztatta Trepp Lidia makói leányt, mert utlevél nélkül akart kivándorolni. Trepp Lidiát pár nap múlva Makóra toloncolják.

Rablóbanda Csanádpalotán.

Gazdalegények garázdálkodása.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, okt. 16.

Tavasz óta Csanáppalota község nyugalmát és vagyonbiztonságát valami rablóbanda állandó garázdálkodása bolygatta meg. Hol itt, hol ott raboltak és a hatóság legéberebb utanjárással sem bírta a garázdálkodó bandát kézrekeríteni, pedig jól tudta mindenki, hogy a tavasz óta elkövetett lopásokat, betöréseket egy jól szervezett betörő banda követte el.

Csak legutóbbi számunkban írtuk meg, hogy a rablóbanda Krausz Ferenc csanádpalotai kereskedőhöz törtek be és annak fizetéből csaknem mindent elvittek.

A betörő bandának azonban ez volt az utolsó tette. A csendőrség három napi erélyes hajszát indított a rablóbanda tagjainak kézrekerítésére. A szorgalmas munka eredménynyel járt. A csendőrség kézrekerítette Nagyfalusi András, Szabó János, Madár Lajos, Kocsis István, Hangai József, Biró János, Dér János, Nacsá Pál, Asztalos János és Szabó Tamás legényeket, kik tavasz óta korcsmákban verkedtek és csaknem minden héten egy-egy betörést, rablást követtek el.

Érdekes a dologban, hogy a rablóbanda tagjai nem szegény emberek. Többnyire jómódu gazdálkodók gyermekei, kik saját apjukat is megrabolták.

A rablóbanda tagjai leginkább buzát loptak és annak árát egymás között felosztották. Ez így ment tavasz óta minden héten és a lopott gabonáért kapott pénzt vasárnap elmulatták.

Az elvetemült suhancoknak igen sok bűn terheli lelkét. Eddig beismerték, hogy Ecsédi Istvánnétől 400, Magyar Jánostól 800, Falusi Jánostól 500, Madár Lajostól 300, Nacsá Imrétől 400 kilogramm buzát loptak el.

A csendőrség még folytatja a rablóbanda tagjai ellen a vizsgálót, mert biztos tudomása van róla, hogy a bevallott, illetve kiderített esetek csak kisorszát képezik azoknak a bűncselekményeknek, melyeket az elvetemült suhancok elkövettek.

A tolvajbanda tagjait a csendőrség fogva tartja mindaddig, míg a nyomozás tart. Ennek befejezése után pedig bekisérik mindannyit a szegedi kir. ügyészség fogházába.

Kiadó lakás.

A Megyeház-utca 20. ujszám alatti házambam egy

két szobás lakás

hozza való mellékhelyiségekkel együtt november 1-ére kiadó, Értekezni lehet:

Leipnik Sándor kórkereskedőnél

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ó maga. (66)

VIII.

Ugató krokodilusok.

Yamba egy pár nagyon könnyű faszalát kerített, ezeket erős falécekkel és szögekkel erősítettük egymáshoz, azonkívül pedig kenguru-bőrből vágott szijakkal is összekötöttük.

Emellett élelmiszer-készletet is gyűjtöttünk, hogy magunkkal vigyük - kenguru- és fiahordó húst, de főképen vad mézet, kókuszdiót és gyökereket. Ezek az előkészületek több napot vettek igénybe s közben rendbe hoztunk mindent az utra, ha egyszer lecsillapszik az idő. Yamba figyelmeztetett, hogy ha egyszerűen le akarunk evezni a Roper folyón, a nyílt tengerre érünk ki. Nem is tartott sokáig, mikor a megáradt folyó megint szeliden folydogált tovább, mint valami malomcsatorna. Ami csatmaránunk azaz tutajunk nem nyújtott semmi menedékhelyet, de vitünk magunkkal egy pár tábla faháncsot, hogy kunyhót csináljunk belőle magunknak és a kutyának.

Végre elindultunk eseménydus utunkra s alig jutottunk be a folyóba, midőn csodás gyorsasággal ragadtatunk tova anélkül, hogy a kormányzáson kívül valamit kellett volna tennünk. Ezt evező-lapáttal tettük a tutaj két szélén.

Olyan gyorsan haladtunk, hogy én hajlandó lettem volna egész éjjel folytatni az utat, de amint sötétedni kezdett, Yamba rábeszélte, hogy hajtsunk partra és üsünk ott tanyt reggelig, mert veszélyes éjjel utazni a fatörzsek és egyéb elsodort tárgyak miatt, melyek a víz felszínén uszkálnak.

Nem egy víz alá merült fa mellett haladtunk el s egynéhányan kigyókat találtunk az ágak köré csavargózva. Egy pár ilyen hullótt megfogtunk és megettük. A második nap derekán iszonyatos tombolást hallottunk magunk előtt, mintha vizesések volnának a folyóban. Most már lehetetlen volt a tutajt feltartóztatni rohamában, bárminő erőfeszítést tettünk volna is, miután a folyó sodra teljesen ellenállhatatlan volt.

A partok összébb szorultak, a mint a vizesésekhez közeledtünk úgy, hogy a víz a folyó közepén valósággal homoru lett, oly borzasztó volt a rohanás a szűk torokban. Yamba rám kiáltott, hogy feküdjem hasra a tutajon és kapaszkodj vele, a mint csak bírok, míg megint leérünk a sima víztükörre. Ugy tett ő maga is, erősen tartva a kutyát is.

Közelebb és közelebb ragadtatunk a habzó és tajtékzó vizek nagy forró kazánjához és végre egy iszonyu csobbanással belejutottunk a vizesésbe. Egyenesen lecsapódtunk és oly nagy volt a víz ereje, hogy ha nem kapaszkodtam volna egész erőmből a tutajba, menthetetlenül biztos halálba mosolt volna a víz.

(Folyt. köv.)

Makói Uránia-színház.

Kedden 17-én és szerdán 18-án:

Szenzációs műsor:

A tüzipróba

megrázó dráma. Irszági képek, gyönyörű természetes felvétel. Ifjúság, nagyhatású dráma. Elátkozott képek, kacagtató bohózat. A hárfia, gyönyörű színes kép. A szenvedélyes játékos, humoros.

Pali autóbilt vezet, rendkívül mulatságos.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik.

Tisztelettel:

Az igazgatóság.

Tánciskola megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyerdemű közönséget, hogy folyó évi

o o o október hó 20-án o o o

őszi táncotanfolyamomat

megnyitom, melyre beiratkozni mindenkor lehet, Barcsay-ut 8.

o o szám alatti házamnál. o o

Tisztelettel:

Érdeky József

okl. táncitanító.

Egy jó házból való fiu

tanulóul

jó fizetéssel felvétik

a Makói Független Ujság nyomdájában.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje Iritz Sámuel özv. cégnél.

Eladó ház.

A Jókai-utcában, (ezelőtt Vigur-utca) 1408. szám alatti

h á z

szabadkézből eladó. — Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonossal Fodor Jánossal.

Naponta kapható

friss must

özv. Iritz Sámuel cégnél.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Legújabb angol szabás!

Pontos és szolid kiszolgálás!

**Ibolya-cräm, Ibolya-szappan,
Ibolya-puder,** legjobb hatású arc és kéz--
finomító szerek.

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszertárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-cräm 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindenemű engedélyezett különleges-ségeiben, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (5)

A legjobb óvszerként fertőző betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és altesti bántalmaknál és mint üdítő ital is, ivó- vagy savanyuvízzel hígítva, elismerten kitűnő szolgálatot tesz a

Keglevich István gróf utódai

COGNAC

BUDAFOK.

Bel- és külföldön kizárólag DISZOKLEVÉLLEL kiténtve. Mindenütt kapható!

Mérleg-kiállítás

M a k ó n

Halász Á. gépraktárában

legújabb mérlegekből.

Érdemes megnézni.

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos árak mellett.

Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék árengedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan beszabályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

AZ ÖRDÖG KALAPJA

cimen szenzációs, érdekfeszítő és idegizgató regényt kezd a jövő vasárnaptól, október hó 22-től kezdve

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

A regény az olasz társadalmi és papi élettel foglalkozik. Minden fejezete a mese-szöveg remeke. Az olvasót állandó kíváncsisággal és idegizgalommal nyűgözi le.

Ez a hatalmas regény

hetenként háromszor, vasárnap, szerdán és pénteken,
a Makói Független Ujság mellékletein

KÖNYVALAKBAN

o o jelenik meg, úgy, hogy az olvasó a regényt befejezése után beköthetheti. o o
Olvasóink most már két regényt olvashatnak egyszerre, ami a téli hosszú esték unalmában nagy szórakozást nyújt.

Ezentul is mindent megteszünk olvasóink kedvéért, hogy a fokozódó olvasási igényeit kielégíthessük.

A Makói Független Ujság.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.